

Sammanträde: **Vattendelegationen för Södra Östersjöns vattendistrikt**
Tid: **Tisdag 11 december 2018**
Plats: **Länsresidenset. Kalmar**

Ledamöter: Malin Almqvist (tf ordförande)
Marianne Andersson
Otto von Arnold
Annelie Johansson
Akko Karlsson
Catherine Legrand
Roine Morin
Jan Persson

Tjänstemän: Irene Bohman Vattenvårdsdirektör, Vattenmyndigheten
Åse Eliasson Miljöekonom, Vattenmyndigheten
Niklas Holmgren Strateg, Vattenmyndigheten
Katrín H Sjöberg Samordnare, Vattenmyndigheten
Sofia Isaksson Kommunikatör, Vattenmyndigheten
Sylvia Kinberg Vattensamordnare, Vattenmyndigheten
Mathilda Valman Vattensamordnare, Vattenmyndigheten
Martin Rappe George Vattensamordnare, Vattenmyndigheten

Frånvarande: Thomas Carlzon
Anders Johnsson
Sverker Thorén
Anneli Wirtén

Omfattning: § 1 – 10

- Underlag:
- Ärende 5: Kompletterande övervakningsprogram för tolv nya prioriterade ämnen.
  - Ärende 6a: Utkast till särskild sammanställning för samråd om Miljökvalitetsnormer för kraftigt modifierade vattenförekomster, vattenkraft.
  - Ärende 6b: Underlag för beslut på vattendelegationsmöten i december 2018, om fortsatt process med att fastställa miljökvalitetsnormer för vattenförekomster utpekade som kraftigt modifierade vatten på grund av vattenkraft.
  - Ärende 7: Samrådssammanställning Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor
  - Ärende 8a: Utkast Arbetsordning för Södra Östersjöns vattendelegation.
  - Ärende 8b: Utkast Vattendelegationens överlåtelse av arbetsuppgifter.

§ Ärende	Beslut
1. Ordföranden öppnar mötet	Ordförande förklarade mötet öppnat.
2. Val av justeringsperson	Till justeringsperson valdes Jan Persson.
3. Föregående mötesprotokoll	Inga kommentarer från delegaterna angående protokoll från 2018-10-18.

Protokollet från 2018-10-18 läggs därmed till handlingarna.

4. Aktuellt

(Information)

Irene Bohman informerade om aktuella frågor bl.a. pågående statusklassificering av vatten, motiverat yttrande från EU inom avloppsdirektivet (20 reningsverk berörs i Sverige, varav tre i distriktet), åtgärdssamordnare för övergödning, status på Vattenförvaltningsutredningen, ändrade principer för finansiering av vattenråd, problem med fortsatta låga vattennivåer i distriktet, samt kommande ledningsseminarium vattenförvaltning mellan Havs och Vattenmyndigheten, Sveriges Geologiska Undersökning och Vattenmyndigheterna. Irene Bohman informerade även om förändringar på kansliet, Sofia Isaksson är ny kommunikatör och undertecknad, Åse Eliasson kommer att vara tjänstledig från och med februari.

Katrin H Sjöberg presenterade status på regeringsuppdrag, översyn av förutsättningarna för en ökad tillämpning av undantag. Översynen berör framför allt grundvattenförekomster med förbjudna bekämpningsmedel, kommunala avloppsreningsverk (B-anläggningar), gruvor och riksintresse för industriell produktion.

Vattendelegationens kommentarer: Det är viktigt med samverkan med berörda branscher i det fortsatta arbetet med regeringsuppdraget.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

5. Beslut om ”Kompletterande övervakningsprogram för tolv nya prioriterade ämnen för Södra Östersjöns vattendistrikt”

(Beslut)

Martin Rappe George och Lennart Johansson presenterade det fortsatta arbetet efter beslut om ”Åtgärdsprogram för prioriterade ämnen” med tillhörande ”Kompletterande övervakningsprogram för tolv nya prioriterade ämnen för Södra Östersjöns vattendistrikt” Underlag Ärende 5 föreligger. Det kompletterande övervakningsprogrammet rör åtta prioriterade ämnen för ytterligare övervakning i Sverige. För Södra Östersjön är det 13 sjöar, fyra kustvatten och fyra utsjövatten som berörs för kontrollerande övervakning.

Vattendelegationens kommentarer: Med tanke på att endast två procent av vattenförekomsterna övervakas lyfts frågan hur kommande budgetbesparingar slår mot fortsatt övervakning. Irene Bohman lyfter fråga på ledningsseminarium vattenförvaltning 2018-12-12.

Recipientkontrollen stämmer inte alltid överens med kontrollornade övervakning och svårigheter finns mellan verksamhetsutövare och vägledande myndigheter för att se över detta. Det är viktigt med samverkan här för att få en mer heltäckande bild av vattenförekomsternas status.

Det är ett problem att vattenmyndigheten inte har kontroll över recipientkontrollen när de är ansvariga för att ta fram övervakningsprogrammet. Detta är ett kvarstående problem sedan länge.

Vattendelegationens beslut:

Vattendelegationen beslutar att fastställa ”Kompletterande övervakningsprogram för de tolv nya prioriterade ämnen för Södra Östersjöns vattendistrikt” och lämnar till ordförande att fatta slutligt beslut efter redaktionella ändring.

Vattendelegationen noterar oro inför kommande nerdragning av resurser inom miljöövervakningsområdet inför kommande riksdagsbudget.

Vattendelegationen noterar brister i samverkansformer mellan berörda aktörer gällande övervakning och önskar att Havs och Vattenmyndigheten och Naturvårdsverket tar kontakt med bl.a. skogsindustrin för att effektivisera och omhänderta den övervakning som i dag sker av vatten och biota av de åtta nya prioriterade ämnena.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

6. Samrådssynpunkter ”Miljökvalitetsnormer för kraftigt modifierade vattenförekomster - vattenkraft”

(Information och inriktningsbeslut om vidare hantering)

Daniel Isaksson, nationell projektgrupp Kraftigt Modifierade Vatten (KMV), Vattenmyndigheten i Västerhavet, presenterade synpunkter från samråd ”Miljökvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten på grund av vattenkraft” för storskalig vattenkraft. Underlag Ärende 6a föreligger. I de 114 inkomna svaren, kan tre huvudgrupperingar av svar urskiljas angående omfattning av åtgärdsgenomförande. Synpunkter har även kommit på metod för beräkning av produktions- och reglerförluster, minimiflöde, önskemål om fler KMV, åtgärder i Natura 2000 områden, att bättre beskriva nyttor av åtgärder, samt behov av samordning med nationella planen för omprövning av vattenkraft. Viktigt att notera är att projektets underlag bygget på schabloner och att kraven på enskilda verksamheterna för att uppnå miljökvalitetsnorm på KMV sker i domstolsprövning.

Katrin H Sjöberg presenterade samrådssynpunkter från de fyra KMV som finns i Södra Östersjöns vattendistrikt, tre stycken i Motala ström och ett i Helge å. En sammanfattning av inkomna synpunkter finns i presentation. Exempelvis så lyfts att fler resurser behövs till omprövningar, samt önskemål att Helgeå inte ska klassas som KMV pga. att det är en kort vattenförekomst och det finns stora naturvärden.

Irene Bohman presenterade förslag på hur delegationen kan gå vidare med KMV frågan. Underlag Ärende 6b föreligger och visar, fördelar och nackdelar med att kunna gå till beslut i mars 2019. Delegationen ombeds också att ta ställning till följande frågor:

1. Ska det tas fram förslag på ytterligare åtgärder med produktionspåverkan, om det bedöms rymmas inom ramen för det nationella planeringsmålet?
2. När ska vattendelegationerna fatta beslut om nya KMV på grund av vattenkraft i de nu berörda avrinningsområdena och MKN för dessa vattenförekomster?

Vattendelegationens kommentarer: Viktigt att ta hänsyn till klimatförändringar, Natura 2000 områden samt bedömning av kulturvärden i vidare arbete med vattenkraft.

Det finns flera än 100 Natura 2000 områden som ligger som förslag för beslut hos regeringen. Finns dessa med i underlag? Svar: nej, endast om de är naturreservat i dagsläget.

Kulturmiljöfrågor är svåra då det saknas bedömningsgrunder för kulturmiljö för utpekande av KMV. Tveksamt att koppla kulturmiljö till den Nationella prövningsplanen för vattenkraft.

För Motala ström fanns även samrådssynpunkter kring den pågående översynen av vattenkraftens riksintresse. Det är önskvärt att olika initiativ synkas, i detta fall KMV och den pågående genomgången av vattenkrafts-anläggningar klass 1 och 2 som föreslagits att klassas som riksintresse.

Vattendelegationens beslut: Vattendelegationens inriktning är att fatta beslut om miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten pga. vattenkraft i mars 2019.

Underlag med förslag på ytterligare åtgärder med produktionspåverkan, om det bedöms rymmas inom ramen för det nationella planeringsmålet ska tas fram.

Att ge kansliet i uppdrag att bereda information angående fortsatt arbete med vattenkraft. Viktiga frågor att ta med rör klimatförändringen, kulturmiljö och Natura 2000 områden.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

7. Presentation av samrådssammanställning ”Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor”

(Beslut)

Sylvia Kinberg presenterade samrådssynpunkter från samråd, ”Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor”. Underlag Ärende 7 föreligger. Sammanlagt har svar från 140 aktörer kommit inför Västerhavets och Södra Östersjöns vattendistrikt. Presentation sammanfattar vilka frågor som det finns stöd för, strategiska synpunkter, liksom motstridiga synpunkter. Inkomna synpunkter behöver analyseras ytterligare och är viktiga för fortsatt samverkan.

Vattendelegationens kommentarer: Bra sammanställning.

Mer arbete önskas i kommande samråd för att få in fler svar från kommuner och vattenråd.

Vattendelegationen beslut:

Vattendelegationen godkänner samrådssammanställningen och ber kansliet att göra en slutlig redaktionell granskning och att hänvisa till det kompletterande övervakningsprogram för miljögifter, liksom process framåt för kraftigt modifierade vatten.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

8. Förslag till reviderad av arbetsordning för Vattendelegationen samt förslag till Vattendelegationens överlåtelse av arbetsuppgifter

(Diskussion)

Irene Bohman lyfte bakgrund till reviderad arbetsordning för Vattendelegationen samt förslag till överlåtelse av arbetsuppgifter. Eventuella ytterligare ändringar kan komma som följd av uppdateringar av vattenförvaltningsförordningen samt vattenverksamhetsförordningen till följd av ny lagstiftning.

Delegater är välkomna med synpunkter på Underlag 8 a och b, som föreligger. Arbetsordning för vattendelegationen ska beslutas av Kalmar länsstyrelse. Överlåtelse av arbetsuppgifter ska beslutas av vattendelegationen. Samma utkast har presenterats för samtliga fem vattendelegationer. Ett reviderat förslag tas fram för beslut inför delegationsmötet i mars. Vattendelegationen är välkomna att lämna synpunkter på underlaget senast den 15 januari till vattenvårdsdirektören.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

9. Övriga frågor

Mötesdagar för 2019 beslutades enligt nedan:

- 19 mars, Västervik
- Junimöte, datum ännu inte bestämt
- 16 oktober, Jönköping, eventuellt fokus på gruvor.
- 11 december, Malmö, eventuellt fokus förändrat klimat

Baltic Sea Future Conference är inställt och tidigare planerat möte den 5-6 mars är därmed inställt. Preliminärt planeras junimötet med fokus på Helcom. Kansliet undersöker alternativ för datum och plats för junimötet.

10. Mötet avslutas

Justeras:

Justeras:

Malin Almqvist
Tf Ordförande

Jan Persson

Vid protokollet:

Åse Eliasson

Kommande möten:

- 19 mars, Västervik
- Junimöte, datum ännu inte bestämt
- 24 (middag), 25 september, Härnösand. Nationellt Vattendelegationsmöte
- 16 oktober, Jönköping
- 11 december, Malmö